

arbejdere herover, vil jeg indrømme, at det vilde være ganske udmærket, men jeg ser ikke, hvorledes det ærede Medlem vil komme afsted med det. Saa mente han, at Kapitalisterne ubetinget bære det Spild, jeg omtalte. Det glædede mig at høre, at det ærede Medlem indrømmede, at der er et saadant Spild, og det skulde maasse ogsaa være noget vanskeligt at benægte Rigtigheden deraf. Særlig med Papirindustrien for Dje siger det ærede Medlem, at det er Kapitalisterne, som bære dette Tab. Ja, det vil interessere mig i høj Grad at se Bevis ført derfor fra det ærede Medlems Side. Det kan dog ikke nægtes, at vore Kapitalister, der have sat Penge i de forenede Papirfabrikker for at høre de Renter, som de give, saa 6 pCt. af deres Penge. Det er intet daarligt Udbytte i vor Tid, det er endogsaa ikke saa lidt over, hvad man sædvanlig har af sine Penge, altsaa, Kapitalisterne synes ikke at bære noget Tab der. Men det er mærkeligt at se, hvordan man gaar over Maen for at hente Vand. Det ligger saa klart og aabenbart for, hvem der bærer Tabet. Det gøre selvfølgelig Forbrugerne, de Forbrugere, der betale deres Papir med 1 Mill. Kr. mere om Aaret end Værdien. Det skulde synes at ligge lige til, at der er det, Betalingen kommer fra. Det er dem, der bære Spildet. Men det glædede mig, som sagt, at det ærede Medlem indrømmede, at Spild er der. Det ærede Medlem udviklede saa, at vi havde udøvet et skammeligt Pres over for Fabrikkerne. Man fik Indtryk af, at vi havde dannet ligesom en Brandforhørskommission. Vi havde sidet deroppe i Toldkommissionen, og de stakkels Fabrikker havde vredet og vendt sig under den inkvisitoriske Fremgangsmaade, vi anvendte, og vare til sidst blevne tvungne til at sige: Vi kunne nok nøjes med saadan noget som 50 pCt. mindre Beskyttelse. Det sagde det ærede Medlem. Nej, det ærede Medlem har meget underburdet sine Venners Evne til at staa for en saadan Inkvisition. For det første har den ikke været saa skarp endda, og dernæst kan jeg give de ærede Fabrikker, som mødte for Toldkommissionen, den Kompliment, at de stode aldeles fortrinlig for den. Ikke en, eller saa godt som ikke nogen, har sagt andet end, at de absolut maatte have den Beskyttelse, de have, skal der gøres nogen Forandring, maa den forhøjes. Nej, i den Henseende behøver det ærede Medlem ikke at være bange, det viser Resultatet ogsaa tilstrækkeligt: Hvad der er fremkommet fra den Side, er, som sagt, saa godt som udelukkende Krav paa Toldens Bevarelse eller Forhøjelse. Men det ærede Medlems Betragtninger i denne Retning ere interessante. Han sagde nemlig omtrent saadan:

Vi skulle indrette Tolden saaledes, at ogsaa de, der ikke have naaet den største tekniske Udvikling i deres Virksomhed, kunne eksistere. Det ærede Medlem benyttede Eksemplet med Omdrejningerne. Man kunde maasse udtrykke hans Teori saaledes, at ogsaa de, der kun ere naaede til at kunne gøre meget langsomme Omdrejninger, skulle beskyttes ved Tolden. Vi skulde ved Hjælp af Tolden sørge for, at de kunde eksistere saaledes, at de ikke behøvede at sætte stærkere Tare paa Omdrejningerne, end de have gjort hidtil. Det var det mærkelige i hans Udvikling, at han sagde: Nu kaldes de Fabrikker op, der ere de mest fremragende i deres Fag, og saa tvinger Toldkommissionen dem ved uhorste inkvisitoriske Kunstgreb til at indrømme, at de maasse kunne taale en Nedsættelse paa 50 pCt. af Beskyttelsen, men hvad vil der saa blive af de Stakler, som kun kunne gøre langsomme Omdrejninger? De maa lide Nøden til Fordel for de andre Fabrikker, som endog kunne have deres djævelske Glæde af at se deres langsomme Konkurrenter bide i Græsset. Det forekommer mig, at det ærede Medlem har givet sig nogen Blottelse ved dette Raisonnement. Thi hvad gaar hans Raisonnement egentlig ud paa? Det gaar ud paa, at vi skulle indrette vort Toldsystem saaledes, at ogsaa de, der paa Grund af manglende Dygtighed, Energi og Ihærdighed ikke kunne følge med i deres Fags Udvikling, skulle opretholdes. Jeg vil sige, at det er meget junderere og bedre, at indrette sit Toldsystem saaledes, at, hvor vi en Gang have en toldbeskyttet Industri, der er vokset op i Tillid til Beskyttelsen, og hvor Virksomheden ikke er rent unaturlig, lade vi den beholde noget af Beskyttelsen, og saa kunne vi se, om den med Anskaffelse af de nyeste og bedste Maskiner og ved at følge skarpt med paa Fagets Omraade, som det nu til Dags er nødvendigt, ved altsaa at sætte al Energi, Dygtighed og Sparommelighed ind paa Bedriften, kan vinde med i Konkurrencen med Udlandet. Det var der Mening i, men det andet Raisonnement fra det ærede Medlems Side forekom mig rigtignok i en betænkelig Grad at blotte hans eget System.

Der var meget andet af, hvad det ærede Medlem udtalte, som jeg kunde have lyst til at dvæle ved. Jeg skal nævne et enkelt Punkt, som det synes mig, det ærede Medlem kom for let til. Han sagde, der var en flaaende Modstætning mellem vor Teori og Praxis, for vor Teori gik ud paa, at Landet trivedes godt ved Frihandel. Og det ærede Medlem siger nu: Landbruget har jo Frihandel, det indrømme de Herrer selv. Men